

Vergaderjaar 2008–2009

25 883

Arbeidsomstandigheden

Nr. 136

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 november 2008

Hierbij doe ik u het Jaarplan 2009 van de Arbeidsinspectie (AI) toekomen.¹ In het jaarplan is weergegeven welke prioriteiten de AI in 2009 zal hanteren in de uitvoering van het toezicht. Op enkele punten van het jaarplan wil ik hierbij in het bijzonder uw aandacht vestigen.

Jaarplan en algemene strategie

Vanwege de verschillen in wetgeving, problematiek en samenwerkingsrelaties wordt in de uitwerking van het jaarplan onderscheid gemaakt tussen de werkvelden arbeidsomstandigheden/arbeidstijden (veiligheid en gezondheid op het werk), major hazards (ramppreventie en-beheersing bij hoog-risicobedrijven), en arbeidsmarktfraude (aanpak illegale arbeid en handhaving wettelijk minimumloon).

De uitwerking in het onderhavige jaarplan is mede gebaseerd op de meerjarenstrategie Arbeidsinspectie 2008–2011, die eind vorig jaar aan uw Kamer is aangeboden.²

Aanpak Arbeidsomstandigheden

Op het gebied van de arbeidsomstandigheden zijn de prioriteiten gebaseerd op de selectie van branches en sectoren met hoge risico's. In de meerjarenstrategie is aangegeven welk dat zijn.

Ook is vermeld in welke sectoren niet of zeer terughoudend zal worden geïnspecteerd.

De AI zal in 2009 in totaal zo'n 20 000 actieve inspecties op het gebied van de arbeidsomstandigheden gaan uitvoeren. Deze vinden plaats in zo'n 30 projecten en inspectieprogramma's, gericht op diverse branches waar risico's aanwezig zijn op onderwerpen, die als hoog of als ernstig risico worden gekenschetst.

In de sectoraanpak wordt ingezet op stimulering van de naleving met een mix van instrumenten, afgestemd op de specifieke situatie in de branches en de sectoren, waarbij een grotere rol voor de sociale partners is wegge-

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

² Per brief van 5 december 2007; Kamerstuk 25 883, nr. 122.

legd; de aanpak wordt ondersteund met voorlichting door middel van arbobrochures, die naar alle bedrijven in te inspecteren branches worden gestuurd. Er zijn 18 hoog-risicosectoren geselecteerd waaraan met voorrang aandacht wordt besteed en waarin de hiervoor genoemde sectoraanpak zal worden uitgevoerd.

Bij de inspecties van afzonderlijke bedrijven is het motto in de aanpak «hard waar het moet en zacht waar het kan». Daarmee wordt recht gedaan aan de verscheidenheid, die zich voordoet in nalevingsgedrag. Het begrip «optreden vanuit vertrouwen» wordt door de AI hierbij concreet in praktijk gebracht. Deze aanpak wordt ondersteund door verdere invoering van «het nieuwe inspecteren», waarbij de professionaliteit van het toezicht zich tevens vertaalt naar maatwerk in de handhaving in afzonderlijke bedrijven.

Naast sectoraanpak is er aandacht voor speciale doelgroepen: flexibele arbeidskrachten, jeugdigen, zwangere werknemers.

Een aantal grotere gemeenten zal actief worden betrokken bij een voortgezette proef naar nieuwe vormen van samenwerking in het toezicht in enkele geselecteerde inspectiedomeinen (van Bouw en Industrie).

Daarmee kan meer concreet worden gewerkt aan vermindering van de «ervaren toezichtslast».

BRZO/major hazards

Op het gebied van de «major hazards» wordt de samenwerking met partners in het toezicht op het BRZO steeds hechter en wordt meegewerkt aan een pilot, waarbij in de 3 zuidelijke provincies het toezicht op het BRZO in een verdergaande vorm zal worden ingericht, in lijn met het kabinetsstandpunt over de adviezen van de commissie Mans¹.

In zijn algemeenheid zal de samenwerking in het toezicht verder worden geïnstitutionaliseerd door gebruik te maken van gezamenlijke risico-analyse, inspectiemethoden en rapportages.

Op het werkveld Major Hazards heeft de AI voor 2009 drie speerpunten benoemd, te weten:

- de naleving van de ATEX regelgeving m.b.t. explosieve stoffen;
- de naleving van het warenwetbesluit drukapparatuur en
- het management en de correcte uitvoering van onderhoud aan chemische installaties.

Inhoudelijk wordt in de onder toezicht staande bedrijven extra aandacht gegeven aan de veiligheidscultuur en het technische onderhoud van bestaande installaties.

Aanpak arbeidsmarktfraude

Op het gebied van de aanpak van illegale arbeid wordt de ingezette lijn m.b.t. de bestrijding van illegale arbeid en toezicht op naleving WML voortgezet. Dit om oneerlijke concurrentie op arbeidsvoorwaarden en uitbuiting van zwakke groepen werknemers te voorkomen.

Andere belangrijke elementen in dit werkveld zijn de notificatieregeling in gevallen van grensoverschrijdende dienstverlening, de instroom van buitenlandse kenniswerkers, de signalering van identiteitsfraude en het tegengaan van mensenhandel.

Inspecties in het kader van een meerjarenprogramma worden uitgevoerd in de hoog risicosectoren: land- en tuinbouw, de bouw, de horeca, autobedrijven, de schoonmaak en de detailhandel in niet westerse producten, zowel gericht op illegale tewerkstelling als ontduiking van het wettelijk minimumloon.

In totaal zullen er ca. 11 000 onderzoeken en controles plaatsvinden, waarvan ca. 40 % in Interventieteams. Er wordt gewerkt aan een steeds scherpere selectie van bedrijven die voor onderzoek of inspectie in

¹ Brief Ministers VROM en WWI van 6 november 2008 aan de TK/2008–2009/22 343/nr. 215.

aanmerking komen, door middel van informatie-uitwisseling en ingaan op tips en signalen.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. P. H. Donner